

M U N I
S C I

Geografické kurikulum

Vladimír Herber

Pedagogická praxe ze zeměpisu 1

Náslechy 1

- příprava na náslechy – co se bude sledovat – viz Záznam s hospitace
- Záznam s hospitace – náslechu:
 - téma hodiny, její cíle a organizační forma
 - časový průběh a organizace hodiny (použité metody a formy práce, motivace, ověřování dovedností, nové pojmy
 - odborný obsah vyučovaného tématu
 - použité pomůcky, technika, literatura, mapy,

1. Přípravná (organizační) fáze vyučovací hodiny:

- zda a jak byl stanoven výukový cíl
- vymezení učiva, základní učivo
- zvolené vyučovací metody a formy a základní metodický postup
- připravené učební pomůcky
- jaký druh přípravy vyučovací hodiny vyučující zvolil
- příprava práce s tabulí či jinými vyučovacími prostředky

Jméno studenta		Předmět	
Klinická škola		Třída	
Jméno učitele		Datum	

Téma vyučovací hodiny:	
Cíle vyučovací hodiny:	
Organizační forma vyučovací hodiny:	

2.. Průběh vyučovací hodiny (tj. motivace, expozice, fixace):

- zda učitel žáky vhodně motivoval na vyučovací proces
- jakým způsobem sdělil učitel žákům cíl vyučovací hodiny
- jak využíval cíle k řízení učebních činností žáků
- jak učitel sděloval nové učivo (použité metody a formy)
- jak odlišil základní, rozšiřující, příp. prohlubující a doplňkové učivo
- jaké byly jeho typické otázky (zajímavé, povzbuzující, motivující, důvtipné)
- jakým způsobem navozoval samostatnou aktivitu žáků
- zda zapojoval do činnosti všechny žáky
- jaké typy učebních úloh žákům předkládal, jaká byla jejich poznávací náročnost a variabilita
- jaká byla převládající činnost učitele
- jaké byly převládající činnosti žáků
- jak byla využívána učebnice, příp. jiné texty nebo materiály, pomůcky - výzvy k práci s učebnicí, organizace práce s učebními pomůckami
- domácí úkol - zda byl zadán plánovitě v souladu s výukovým cílem a učivem
- jak byly zaměřeny otázky učitele při zkoušení a opakování - na pamětní zvládnutí učiva, na pochopení vztahů a souvislostí, na aplikaci poznatků
- zda mělo zkoušení charakter vytváření zpětné vazby (pro učitele i pro žáky) s ucelenou myšlenkovou strukturou, nebo mělo roztržitý, epizodický charakter
- zda mělo zkoušení a opakování jasný cíl, propojený s cílem hodiny
- zda hodnocení výkonů bylo objektivní, spravedlivé, učitelem zdůvodněné
- jak reagoval učitel na chybu žáka, zda jí dokázal didakticky využít
- jaká byla atmosféra při zkoušení (stres, napětí, "osudovost" výsledku, nebo pohoda, uvolnění, podpora), orientace učitele na znalosti, nebo naopak na chybu (zkoušel, co žáci vědí - nebo co nevědí, se snažil "nachytat" při neznalosti)
- jak zhodnotil učitel výsledky učební práce v hodině z hlediska výukového cíle
- zda zapojil do hodnocení i děti a nakolik je vedl k sebehodnocení

Časový průběh a organizace hodiny (použité metody a formy práce, motivace, prověřování vědomostí, nové pojmy)			Odborný obsah vyučovaného tématu	Použité pomůcky, didaktická technika, literatura
čas	činnost učitele	činnost žáků		
5				
10				
15				
20				
25				
30				
35				
40				
45				

Náslechy 2

- Vlastní hodnocení vyučovací hodiny (reflexe):
 - co se mi líbilo/nelíbilo a proč
 - co žáky zaujalo, co se naučili
 - zajímavosti/postřehy z hodiny
 - celkový závěr/ hodnocení
 - poučení z hodiny pro sebe
- Rozhovor s učitelem – realizátorem hodiny
 - Proč to tak učil
 - Jeho dojem z hodiny
- Vypracovat alespoň ze 3 různých hodin (témata, třídy, učitelé) a předložit k nahlédnutí při rozpravě u zápočtu

Vlastní hodnocení vyučovací hodiny (reflexe):

Líbilo:	
Nelíbilo:	
Co žáky zaujalo, co se naučili:	
Zajímavost:	
Celkový závěr:	
Poučení pro sebe:	

Další poznámky a postřehy:

Pohyb učitele: chodí mezi žáky – pohybuje se před tabulí – stojí na místě – sedí za stolem – pohybuje se přirozeně – křečovitě, chůze přiměřená – příliš rychlá, po třídě se pohybuje promyšleně – bezmyšlenkovitě – zmateně

Hlas učitele: mluví příliš hlasitě – příliš tiše – přiměřeně, výrazně – nevýrazně, srozumitelně – nesrozumitelně, pomalu – rychle – přiměřeně

Řeč učitele: spisovná – hovorová, plynulá – zadržávající, promyšlená, s logickou stavbou – nepromyšlená, přebíhá mezi myšlenkami

Grafický projev: písmo normalizované a úhledné – nenormalizované, neúhledné, dbá na úpravu textu – nedbalá úprava, náčrty na tabuli úhledné – nepřehledné – žádné

Užití pomůcek: používá promyšleně – nepromyšleně – nepoužívá, využívá pomůcek vytvořených dětmi, použitím pomůcek aktivizuje žáky – neaktivizuje

Komunikace se žáky: v průběhu hodiny komunikuje se všemi žáky – komunikuje jen s některými, udržuje kontakt se všemi žáky – jen s některými – některých si vůbec nevšímá, komunikuje pouze řečí – i gesty, mimikou

Aktivita žáků: aktivní je většina žáků – jen někteří – žáci jsou převážně pasivní, učitel v průběhu výuky podporuje aktivitu žáků – nepodporuje, projevy aktivity:

Pracovní atmosféra: příjemná, nadměrný hluk, chaos, strach, napětí

Pracovní aktivity: žáci pracují hromadně – ve skupinách – dvojicích – samostatně – diferencovaně, metody práce:

Kontrola a hodnocení: v průběhu hodiny pravidelné – náhodné – žádné – povzbuzující – nepodněcující – stresující – objektivní – neobjektivní

Závěry hodiny: učitel zhodnotil průběh hodiny – splnění cíle hodiny – práci a aktivitu třídy – jednotlivých žáků, hodnocení provedl sám – za pomoci žáků – neprovedl vůbec, smysluplný závěr hodiny – hodinu ukončilo zazvonění – učitel nestihl plánovanou činnost, domácí úkol zadán promyšleně – zadáno cvičení které se nestihlo v hodině – nebyl zadán

Vlastní poznámky studenta:

Vlastní výstupy - výuka

- příprava na výuku
 - **Formulář přípravy** na vyučovací hodinu
 - Přílohy – prezentace, pracovní listy, testy, úkoly, ...
- realizace plánu vlastní výuky
- zpětná vazba průběhu a výsledků edukace
 - bezprostředně po průběhu hodiny (je-li to možné) rozprava s učitelem předmětu
 - zaznamenat do Reflektivního deníku

Provoz školy

- studium dokumentů – ŠVP – část zeměpis, školní řád, klasifikační řád, ...
- tematický plán – obsahové a časové rozvržení pro jednotlivé ročníky
- volitelné předměty a jejich obsah
- práce předmětové komise
- maturita ze zeměpisu
- zeměpisná olympiáda–organizace školního kola
- práce s nadanými žáky
- vybavení pro výuku – učebnice, atlasy, pomůcky

Ukončení předmětu

- povinnosti – s dostatečným časovým předstihem mailem oznámit termíny výstupů – čas, třída, téma
- pokud budete učit on-line, domluvit s vyučujícím možnost on-line hospitace – připojení
- průběžně si vést Deník pedagogické praxe, vložit do ISu
- vyplnit a odevzdat všechny formuláře
 - Protokol o pedagogické praxi
 - Sebe/hodnotícího nástroje v ISu
 - do Odevzdávárny vloží Reflektivní deník

Ukončení - pohovor k zápočtu

- všechny materiály v ISu
- vložená stanovená příprava na vyučování
- online pohovor
 - student představí vybranou hodinu – jak vyučoval
 - během pohovoru vysvětluje přístup, hodnotí klady/zápory